

Pessinus

Ana Tanrıçanın Evine Açılan Kapı
Yazılıkaya/Midas Kenti'ni

görmelişin

Pessinus Ören Yeri Ziyaret Saatleri

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
Kapalı	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
Kapalı	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00

f TurkishMuseums | officialturkishmuseums | TurkishMuseums | TurkishMuseums | TurkishMuseums

Adres Ballıhisar, 26600 Sivrihisar/Eskişehir

Güncel bilgiler için lütfen web sitesini ziyaret edin.

Bozkırda Savaşçı Bir Halk
Galatlar; Pessinus'ta

Eskişehir, Sivrihisar İlçesi'nin 13 km. güneybatısında, Ballıhisar Köyü'nde yer almaktadır. Kentte kazılar; Belçika Ghent Üniversitesi adına 1967-1973 yıllarında Prof. Dr. Pierre Lambrechts tarafından başlatılmış, 1987-2008 yıllarında Prof. Dr. J. Devreker, 2009-2013 yılları arasında ise Avustralya Melbourne Üniversitesi'nden Prof. Dr. Gocha R. Tsetskhladze tarafından gerçekleştirilmiştir.

Pessinus Antik Kenti en görkemli dönemini Roma İmparatoru Augustus (M.Ö. 27-M.S. 14) zamanında yaşamıştır. Kentte Augustus'un ölümünden sonra inşa edilmeye başlanan ve İmparator Tiberius (M.S. 14-37) zamanında tamamlanan görkemli tapınağın yanı sıra farklı planlı yapılar, atölyeler, evler ve Hıristiyanlık Dönemine ait bir kilise ortaya çıkartılmıştır. Tapınağın bulunduğu alanda Merdivenli Tiyatro, Bouleuterion, Agora (Portikolu Meydan) ve sütunlu cadde yer almaktadır. Ayrıca, İmparator Hadrianus (M.S. 117-138) Dönemi'nde şehrin doğusundaki tepenin yamacına yaptırılan ve günümüzde sadece cavea çukuru ve birkaç oturma sırası görülen 8.000 kişilik bir tiyatro da bulunmaktadır.

Roma İmparatorluk Dönemi'nde önemli bir Galatia kenti olan Frig kökenli Pessinus, M.S. 9. yüzyılda önemini kaybetmeye başlamış ve birkaç yüzyıl sonra tamamen terk edilmiştir. Kazıdan çıkan ve civardan toplanan eserler Ballıhisar Köyündeki Açık Hava Teşhirinde ve Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi'nde sergilenmektedir.

Tapınak: İmparator Tiberius (M.S. 14-37) zamanında tamamlanan tapınak Korinth düzenindedir. Peripteros planlı tapınağın kısa kenarında 6, uzun kenarında ise 11 sütunlu olduğu ve anteler arasında iki sütun bulunduğu düşünülmektedir. Temel kalıntıları dış kısımda 24.10 x 13.70 m. genişliğindedir. En içteki dikdörtgen tapınağın kült heykelinin bulunduğu en kutsal oda olan "cella" ile pronaosun temeli ortak olup, boyutları 17.15 x 9.15 m.'dir. Tapınağın beş ya da altı basamaklı podyum üzerine oturtulduğu düşünülmektedir. Tapınağın görünen kısımları haricinde üst yapıya ait kaide basamakları, cella duvarı blokları, sütun tamburları, sütunlara ve antelere ait korint başlıkları, arşitrav, friz, korniş ve çatıya ait parçalar tapınağın yakın çevresine ve köy içine dağılmış durumdadır.

Merdivenli Tiyatro: Basamakların önünde dinsel veya diğer gösteriler için ayrılmış orkestra bulunan bu yapıt anıtsal basamaklarla tiyatroyu birleştiren yapısı nedeniyle Merdivenli Tiyatro olarak anılmaktadır. Orijinalinde 30 basamaklı olan tiyatronun 26 basamağı korunmuştur, 11.51 x 11.75 m. ölçülerindedir. Tiyatro, tapınağı aşağıdaki Agoraya (Portikolu Meydan) bağlamaktadır.

Bouleuterion (Kent Meclisinin Toplantı Yeri): Severuslar Dönemi'ne (M.S. 193-235) tarihlendirilen ve Severus Tiyatrosu da denilen yapı Merdivenli Tiyatro'nun orkestra bölümünün üstüne inşa edilmiştir. Elips biçimli, 6 mermer oturma sıralı, ortası basamaklı yapı muhtemelen Bouleuterion (Kent Meclisinin Toplantı Yeri) olarak kullanılmıştır. Yerel mermerden yapılan yapının bazı blokları üzerinde "K", "Γ", "Λ", "Α", "Μ" şeklinde taşçı işaretleri görülebilmektedir.

Agora (Portikolu Meydan): Claudius Dönemi'nde yapılan agora (M.S. 41-54) tapınağın ve Merdivenli Tiyatro'nun altında üç yanı portikolarla çevrili bir meydana oluşmaktadır. Kazısı yapılan meydan mevcut hali ile 32 m. uzunluğunda ve 26.38 m. genişliğindedir. Kazılan üç kenarda da üçer basamak olup portiko sütunları üst basamağın üzerinde yer almaktadır. Portikoya ait sütun ve kaidelerin bazıları yerinde korunmuştur. Agora Gallos Nehir kenarında sütunlu cadde ile birleşmektedir.

Gallos Nehri ve Kanal Sistemi: Erken İmparatorluk Dönemi'nin en etkileyici kamu yapısı Augustus Dönemi'ne tarihlenen 7 basamaklı kanal sistemidir. Pessinus'un içinden doğu batı yönünde geçen Gallos Nehri'nin sularını toplayıp taşımaya amacıyla 11-13 m. genişliğinde yapılmış, M.S. I. yüzyıldan III. yüzyıla kadar sürekli uzatılıp 500 m. uzunluğa kadar ulaşmıştır.